KOOPERATİFLERDE ÖRGÜTSEL GÜVENİN ORTAKLARIN GELECEKTE BEKLEDİĞİ PERFORMANSA ETKİSİ: KONUT YAPI KOOPERATİFLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA[*]

H. Tezcan UYSAL[**]

Özet

Kooperatif etki, ortakların beklentilerinden oluşmaktadır. Ortaklar, kooperatiften amaçları ve çıkarları doğrultusunda yüksek düzeyde kooperatif etki beklemektedir. Ortakların bu beklentisi zaman içerisinde çeşitli değişkenlere bağlı olarak azalabilmekte veya artabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, kooperatiflerde örgütsel güvenin ortakların gelecekte beklediği performansa etkisini ortaya koymaktır. Bu amaca bağlı olarak, konut yapı kooperatiflerinde bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada örgütsel güvenin üç alt boyutu performansla ilişkilendirilerek üç hipotez oluşturulmuştur. Hipotezlere yönelik yapılan analizler sonucunda, kyk yöneticilerine güven, kyk işlemlerine güven ve kyk ortaklarına güven faktörleri ile kyk ortaklarının gelecekte beklediği performans arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunmuştur. Elde edilen bulgulara göre ortakların gelecekte beklediği performansı en çok kyk yöneticilerine güven etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: *Örgütsel Güven, Kooperatif, Kooperatif Etki, Performans, Konut Yapı Kooperatifleri*

THE EFFECT OF ORGANIZATIONAL TRUST IN HOUSİNG COOPERATIVES TO THE PERFORMANCE EXPECTED BY THE PARTNERS: A STUDY ABOUT HOUSING COOPERATIVES

Abstract

Cooperative effect occurs from the expectations of partners. Partners expect high-leveled cooperative effect from the cooperative by protecting their purposes and benefits. The expectations of the partners can increase or can decrease by depending on various variables in time.

The purpose of this study is to exhibit the effect of organizational trust to the performance expected by the partners. By depending on this purpose, a study was performed. In this study, three hypotheses were made by associating three subdimensions of the organizational trust with the performance. As a result of the analysis about the hypotheses, an expressive and positive relationship was found between the performance expected by the partners and the trusts to the directors of housing cooperative, to the processes of housing cooperative and to the partners of housing cooperative. According to obtained findings, the trust to the directors of housing cooperative affects the performance expected by the partners the most.

Key Words: *Organizational Trust, Cooperative, Cooperative Effect, Performance, Housing Cooperative*

---

[*] Bu makalenin bir kısmı yazarın yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

[**] Yüksek Lisans Öğrencisi, Marmara Üniversitesi, S.B.E. İşletme Anabilim Dalı
h.tezcanuysal@hotmail.com

GİRİŞ

Kooperatif grup, en az yedi birey ekonomisinin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Bireyler bu birleşme hareketini ihtiyaçlarını karşılayabilmek için gerçekleştirmektedir. Bireylerin ihtiyaçlarını karşılarken ki ortak amacı, tasarruflarını en verimli şekilde değerlendirebilmektir. Kooperatif grubun en kısa sürede ve en iyi şekilde tasarrufların değerlendirilmesi beklentisi içerisinde olmasına rağmen tasarrufların değerlendirilmesi uzun yıllar sürebilmekte, sonuç olarak kooperatif ortaklık sürelerinin artmasıyla birlikte ortakların kooperatif örgüte güven duyma ihtiyaçları da artmaktadır.

Konut yapı kooperatiflerinde yönetim kurulu, kooperatif adına gerçekleştirilecek işlemlerde tam yetkilidir. Böyle bir yetkiye sahip kooperatif organının üyeleri ise kooperatif ortakları arasından seçilen kişilerden oluşmaktadır. Dolayısıyla ortaklar sadece yönetime değil, yönetimi oluşturan diğer ortaklara ve yönetimin icra ettiği kooperatif işlemlere de güvenme ihtiyacı hissederler. Bu çerçevede, ortakların artan güven ihtiyaçlarının karşılanması özellikle kooperatifin örgüt itibarı açısından çok önemlidir. Örgüt itibarının düşük olduğu bir işletmede güvensizlik ortamı hâkimdir. Bu durum örgütün ömrünü tehdit etmekte ve verimliliğini düşürmektedir.

Bu çalışmanın amacı, kooperatiflerde örgütsel güvenin, ortakların gelecekte beklediği performansa etkisini ortaya koymaktır. Bu amaca bağlı olarak konut yapı kooperatiflerine yönelik bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Ortakların gelecekte beklediği performans, kooperatifin tek finans kaynağı ortakların örgüt içi varlıklarının devam etmesi açısından önemlidir. Zira, ortakların beklentilerini azaltacak, kısıtlayacak veya yok edecek faktörlerin oluşumu kooperatif popülasyonunu azaltarak yok edecektir.

Çalışmada, örgütsel güven; yöneticiye güven, ortaklara güven ve kooperatif işlemlere güven olmak üzere üç alt başlıkta incelenecek, sonrasında güven ölçeği kullanılarak ortakların örgütsel güven durumları ölçülecektir. Güven ölçeğinden elde edilecek verilerden örgütsel güven ve ortakların gelecekte beklediği performans ile ilişkili üç hipotez oluşturulacak ve bu hipotezler test teknikleriyle analiz edilecektir. Daha sonra, analizlerden elde edilen bulgulara göre ortakların gelecekte beklediği performansa örgütsel güven bileşenlerinin etkili olup olmadığı tespit edilerek, araştırma bulguları çerçevesinde konuya ilişkin bir değerlendirme yapılacaktır.

ÖRGÜTSEL GÜVEN

Güven; organizasyonlar, gruplar ve insanlar arası ilişkilerin devamlılığında en göze çarpan faktörlerden birisidir. Bu kavram, bilginin en doğru şekilde iletilmesi, sorunların çözümlenmesi, yetki verilebilmesi, amaç ve sorumlulukların paylaşılması gibi, taraflar arasındaki birçok ilişkiyi etkileyici bir değişken özelliğine sahiptir.(Asunakutlu,2002,s.3) Örgüt içerisinde güven, hem birey düzeyinde oluşmakta hem de örgüt düzeyinde oluşmaktadır. Fakat bireye güven ve örgüte güven birleşerek toplumda örgütsel güveni oluşturmaktadır.(Polat ve Ceep,2008,s.310) Börü ve arkadaşları (2007) örgütsel güvenin, kurumun örgütsel destek ve dağıtım ve işlemsel adalet ile yöneticinin dürüstlük, yetkinlik, çalışanlara karşı ilgi ve yardım sever davranışlar ile oluşturdukları olumlu bir atmosfer olduğunu belirtmişlerdir. Örgütsel güven, risk

içeren durumlarda bile, bireyin örgütün kendisini etkileyecek uygulama ve politikalara karşı olumlu beklentiler taşıması, kendisini desteklemesidir. Örgütsel güvenin varlığı örgütü başarıya götürecek, değişimin meydan okumalarına karşı esnek ve kuvvetli yapabilecektir.(Arslan, 2009,s.13) Kooperatiflerde örgütsel güven, ortakların birbirine güvenmesi, yöneticilere güvenmesi ve kooperatifin gerçekleştirdiği tüm işlemlere güvenmesi veya bu doğrultuda beklentiler içinde olması olarak ifade tanımlanabilir.

ÖRGÜTSEL GÜVENİN ALT BOYUTLARI

Örgütsel güven ile ilgili araştırmalara bakıldığında, bu çalışmaların üç ayrı düzeyde yapıldığı görülmektedir. Bunlar; çalışanlar arası güven, yöneticiye/lidere duyulan güven ve kurum temelli örgüte duyulan güvendir. (Özen, 2003,s.187) Kooperatiflerde ise örgütsel güvenin alt boyutları; yöneticiye güven, ortaklara güven ve kooperatif işlemlerine (kooperatif örgüte) güven şeklinde sınıflandırılabilir.

Yöneticiye Güven

Yöneticiye güven, yöneticinin faaliyetlerinin önemli sonuçlar ortaya koyacağını düşünerek kişinin duyarlı davranması olarak tanımlanabilir veya yöneticilerin gerekli bilgiyi zamanında paylaşmaları ile ilişkilendirilebilir.(Özdaşlı ve Yücel,2010,s.67)

Kooperatiflerde ortakların temsili yönetim kurulu tarafından gerçekleştirilmektedir. Kooperatifle ilgili borçlanma, harcama vs. gibi işlemlerde yöneticiler yetkilidir. Kooperatif ortaklarının birikimlerinin tümünü kooperatif örgüte aktardığı düşünüldüğünde mutlaka yöneticilerin güven verici davranışlar içerisinde olması gerekir. Ortakların yöneticiye güvenleri, ortak olmadan önceki referanslarıyla ve ortak olduktan sonraki deneyimleriyle değişim gösterebilmektedir.

Yılmaz (2006)'a göre, örgütte yöneticiye güvenin sağlanması için;

- Örgütte, iş, prensip ve yönetmelikler açıklıkla çalışanlara aktarılması,
- İletişim kanalları her zaman açık olması,
- Çalışanların işletme hakkındaki duygularımı belirtmekten çekinmemesi,
- Gizli saklı uygulamalar olmadan her şey açıklıkla yürütülmesi,
- Bilgiler zamanında iletilmesi, bilgiler tüm çalışanlara tam ve doğru olarak aktarılması,
- Çalışanların yöneticilerle ile doğrudan iletişim kurabilmesi,
- Olumlu iş ilişkilerinden dolayı çalışmak keyif olmasının ve çalışanların işlerin kalitesiyle ilgili olarak olumlu geribildirim alması gerekmektedir.

Ortakların yöneticilere güven duyması sadece içinde bulunduğu kooperatifin değil diğer kooperatiflerin itibarı için de önemlidir. Kooperatiflerde olumsuz vakalar ayrım söz konusu olmadan kooperatif örgütün tamamına genellenmektedir. Bu açıdan yöneticiye güven çok boyutluluğu sebebiyle önem arz etmektedir. Kooperatiflerde yöneticiye güven, kooperatifin gelecek dönemlerdeki işleyişini de etkilemektedir. Kooperatif yöneticileri, kooperatif

örgütlerin yasal temsilcileridir. Bundan dolayı ortaklar, yöneticilere duydukları güveni, örgüte duydukları güven şeklinde genelleştirebilirler. Ortaklar bu durumu, örgüt uygulamalarının kendisine yararlı olacağı veya en azından zarar getirmeyecek şekilde olacağına dair algılamaları ile şekillendirirler.

Ortaklara Güven

Ortaklık güvene bağlıdır, ancak güven sabit olmayan, sürekli değişebilen bir olgudur ve koşullara göre niteliği değişebilir. Güven, hem zayıf hem de güçlü biçimlerde olabilir, olumlu ve olumsuz tecrübeler yaşatabilir, ortak başarı ve tek taraflı ihanetlere zemin hazırlayabilir. Ancak buna rağmen, tarafların kendilerini istismara açık ve kendinden aşırı emin olma tuzağına düşürdüğü iddialarının ötesinde, güvenin işyerinde yayılmasına karşı mantıklı itirazlara rastlamak zordur. Ortaklar arasında güven ya da ortaklık fikrini geliştirerek iş görenleri bir ortak gibi düşünerek onlarla üzerinde mutabakata varılmış yazılı olan/olmayan psikolojik sözleşme sonucu oluşturulan güven, yönetim ve işgücü ekiplerinin temel aktörlerinin neredeyse tamamı üzerinde olumlu bir etki meydana getirmektedir. Sadece işletmeye sahiplik eden ortaklar arasında geliştirilecek bir güven iş başarısını sağlamak için yeterli olmamaktadır. Bu nedenle işletmenin başarısına katkısı olan tüm taraflar arasında bir güven çemberi oluşturmak faydalı olacaktır. (Halis ve Şenkal, 2009, s.116)

Ortaklığı güdüleyici önemli bir özellik, ortaklara duyulan güvendir. Bu, ortakların daha önce yaşadıkları ortaklık deneyimleri ile ilgili olabileceği gibi kültürel de olabilir. İlgili ifadeler şunlardır (Halis vd, 2007, s.718):

- Ortakların doğru bilgi vereceklerine güvenme,
- Tarafların gelişimi için desteği sağlama,
- Tarafların bir diğerine sosyal ve duygusal destek sağlaması,
- İletişim konusunda açıklığa sahip olma,
- Çatışmaları karşılıklı anlayışla çözme
- Tarafların kendilerini işin sahibi olarak hissetmeleri,
- Sorumluluk duygusu.

Kooperatif ortaklara güven, yöneticiye güvenin ilk adımıdır. Yöneticilerin ortaklar arasından seçildiği bu örgütlerde ortakların birbirine güven duyması, yöneticilere de güven duyabilmesi açısından önemlidir. Kooperatif örgüt içerisinde ortakların birbirlerine güven duyması hem yöneticilerin sorunsuz seçilebilmesinde hem de aynı çıkarlar etrafında şekillenen örgütün hedeflerine ulaşabilmesinde büyük bir etkiye sahiptir. İşbirliği esasına dayanan kooperatiflerde ortaklar arasındaki güven, örgüt içi gruplaşmaları engellemekte ve çıkar çatışmalarının da önüne geçmektedir.

Kooperatif İşlemlerine Güven

Kooperatiflerde örgütsel güvenin 3. alt boyutu kooperatif işlemlerine güven, diğer bir ifade ile örgüt içi güvendir. Ortaklar, kooperatiften kendileri lehinde, çıkarlarını ve amaçlarını tehlikeye sokmayacak kararlar almalarını ve uygulamalar gerçekleştirmelerini temenni ederler. Bu temenninin kesinleşmiş yargıları ise ortakların kooperatif işlemlerine güven düzeylerini oluşturmaktadır.

Örgüt içi güven, örgüt içinde oluşan güven iklimi olup, örgütsel rollere, ilişkilere, deneyimlere dayanarak örgüt üyelerinin, bireylerin niyetleri ve davranışları hakkındaki olumlu beklentileridir.(Demircan ve Ceylan,2003,s.2)

Güven iklimine sahip örgütlerin tesis edilmesi uzun dönemli başarılar hedefleyen işletmeler açısından çok önemlidir. Güven olmazsa örgütteki istenilen plan çökecektir. Farklı sorumlulukları olan insanlar arasında farklı düşünceler, ilişkiler olsa da güven bu farklılıkları sorun etmeksizin örgüt faaliyetlerini destekler. Örgüt içi güven, bireylerin karşılıklı ilişki ve dayanışmalarla, örgüt üyelerinin niyet ve davranışları hakkında sahip oldukları beklentiler olduğu için örgüt içi güven iklimi takım çalışması, liderlik, beklenen performans, hedef oluşturma, çalışanların memnuniyeti ve işe katılımı hususları üzerinde olumlu etki yapmaktadır. Yüksek örgüt içi güven düzeyine sahip örgütler, düşük örgüt içi güven düzeyine sahip örgütlere göre daha uyumlu ve daha yenilikçi olmaktadırlar.(Omarov, 2009,s.28)

KONUT YAPI KOOPERATİFLERİNDE ÖRGÜTSEL GÜVENİN ORTAKLARININ GELECEKTE BEKLEDİĞİ PERFORMANSA ETKİSİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı, kooperatiflerde örgütsel güvenin (yöneticiye güven - ortaklara güven - kooperatif işlemlerine güven), ortakların gelecekte beklediği performansa etkisini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda konut yapı kooperatiflerine yönelik bir araştırma gerçekleştirilmiştir.

Araştırmadan elde edilecek bulgular, kooperatiflerde doğru stratejilerin izlenerek örgüt itibarının arttırılabilmesi ve mevcut örgütlenmelerin yaşamlarını sürdürerek amaçlarına ulaşabilmesi açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın Veri Toplama Metodu

Araştırmada anket tekniği kullanılmıştır. Hipotezlerin ölçülebilir hale gelmesini sağlamak için değişkenlerden oluşan bir anket formu hazırlanmıştır. Anket formunun hazırlanmasında Necdet Bilgin'in Tarımsal kooperatiflere uyguladığı güven ölçeğinden yararlanılmıştır. Ankette 5'li Likert tipi ölçekler kullanılmıştır. Anket konut yapı kooperatifi ortaklarına uygulanmıştır. Verilerin toplanmasında konut yapı kooperatifi ortaklarıyla yüzyüze anket uygulaması ve online anket uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Anketin pilot uygulaması Ankara'da konut yapı kooperatifi ortağı sıfatı taşıyan 30 kişi üzerinde yapılmıştır. Bu uygulama Ankara'daki S.S. Çamyıldızı K.Y.K.'nin 19 Haziran 2011 tarihli genel kurul toplantısında ve S.S. Asil Doğuş K.Y.K.'nin merkezinde gerçekleştirilmiştir. S.S. Çamyıldızı K.Y.K.'ne 40 adet, S.S. Asil Doğuş K.Y.K.'ne de 20 adet anket dağıtılmıştır. S.S. Çamyıldızı K.Y.K. genel kurulunda dağıtılan 40 anketten 12'si doldurulmamış, 6 tanesi de eksik doldurulmuştur. Sonuç olarak 22 tane anket değerlendirmeye alınmıştır. S.S. Asil Doğuş K.Y.K.'inde uygulanan 20 anketin ise 10 tanesi doldurulmamış, 2 tanesi de değerlendirmeye alınmamıştır. Pilot uygulama sonucunda elde edilen veriler SPSS 18.0 programıyla analiz edilmiş ve alfa katsayısı 0,973 çıkmıştır. Bu rakam verilerin güvenilirliğinin çok yüksek olduğunu göstermektedir.

Araştırmanın Modeli ve Hipotezleri

Araştırma modelinde üç bağımsız, bir bağımlı değişken olmak üzere toplam dört değişken bulunmaktadır. Bağımsız değişkenler KYK Yöneticilerine Güven, KYK Ortaklarına Güven, KYK İşlemlerine Güvendir. Bağımlı değişkeni ise, KYK Ortaklarının Gelecekte Beklediği Performans oluşturmaktadır.

Şekil 1: Araştırmanın Modeli

Hipotez1: Konut yapı kooperatifi işlemlerine güven, ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır.

Hipotez2: Konut yapı kooperatifi yöneticilerine güven, ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır.

Hipotez3: Konut yapı kooperatifi ortaklarının birbirine olan güveni, ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır.

Araştırma evrenini; üçüncü sektör kooperatifçilik içerisindeki konut yapı kooperatifleri oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini, anketi cevaplayan Ankara, Samsun ve Eskişehir'deki konut yapı kooperatifi ortakları ile anketi internet üzerinden online olarak cevaplayan konut yapı kooperatifi ortakları oluşturmaktadır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Evrende yer alan konut yapı kooperatifi ortaklarının sayılarını ve ortakların listelerini gösterir kayıtlı bilgilere ulaşılamamasından ötürü, örneklem hacminin belirlenmesinde "ikili değişkeni olan tanımlayıcı araştırmaların örneklem büyüklüğünün belirlenmesi" yöntemi kullanılmıştır. Bu yönteme göre, genel kabul gören olayın gerçekleşme olasılığı p=0.3 ve gerçekleşmeme olasılığı q=0.7 değerleri dikkate alındığında, %95 güven düzeyinde ve ±0.05'lik sapma aralığında örneklem büyüklüğü 323 olarak hesaplanır.

Araştırma kapsamında, 116'sı yüzyüze anket, 263'ü de online anket yöntemiyle olmak üzere toplamda 379 örneklem hacmine ulaşılmış olup, bu değer gerekli örneklem büyüklüğü için yeterlidir.

Araştırmanın Varsayımları

Araştırma aşağıdaki varsayımlara bağlı olarak gerçekleştirilmiştir;

- Araştırmaya katılan ortaklar, kendilerine yöneltilen soruları gerçeği yansıtacak şekilde cevaplandırmıştır.

- Araştırmaya katılan tüm bireylerin konut yapı kooperatifi ortağı sıfatı taşıdığı varsayılmıştır.
- Araştırmaya katılan bireylerin ortak oldukları kooperatifi değerlendirirken objektif oldukları varsayılmıştır.
- Araştırmanın örneklemle sınırlı olmasına rağmen elde edilen bulguların bilgi verici nitelikte olması nedeniyle araştırma evrenini temsil edebileceği öngörülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma aşağıdaki esaslarla sınırlandırılmıştır;

- Araştırma konut yapı kooperatifleriyle sınırlıdır. Toplu işyeri yapı kooperatifleri araştırmaya dahil edilmemiştir.
- Konut yapı kooperatiflerinde örgütsel güven ile ortakların gelecekte beklediği performans arasındaki ilişkiyi ele alan bu araştırma, araştırma örneklemiyle sınırlıdır.
- Araştırma, konut yapı kooperatifi ortaklarıyla sınırlı tutulmuştur.

Araştırma Verilerinin Analizi

Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS 18.0 (Statistical Package for Social Sciences) programı kullanılmıştır. Araştırmada değişkenler arasındaki ilişkiyi, ilişkinin yönünü ve etkileri saptamak amacıyla Pearson korelasyon analizi ve Lineer regresyon analizi kullanılmıştır.

Faktör Analizi

Araştırma verilerinin analizinde faktör türetme modeli olarak, temel bileşen faktörü (Principal Component Factoring) modeli, faktör rotasyon yöntemi olarak orthogonal, teknik olarak ise varimax tekniği kullanılmıştır. Çalışmada türetilecek faktör sayısı Varyansa Katılma (Öz değer) kriteri kullanılarak belirlenmiştir.

Örneklemin uygunluğu için bulunan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0,947'dir. Bu değişkenler arasında kısmi korelasyonların düşük olup olmadığını göstermektedir. 0,5'den küçük KMO değerleri, değişken çiftleri arasındaki korelasyonun diğer değişkenlerle açıklanamayacağını ve faktör analizinin uygun olmayabileceğini gösterir.

Tablo 1:KMO ve Barlett Testi

Kaiser-Meyer-Olkin Measure Değeri		,947
Bartlett Küresellik Testi	Yaklaşık Ki-Kare	17500,045
	Serbestlik Derecesi	1176
	Anlamlılık (Sig.)	,000

KMO analizi sonucunda bulunan değer, kullanılan verilerin faktör analizi için uygun olduğunu, aynı zamanda örneklem büyüklüğünün mükemmel olduğunu göstermektedir (KMO = 0,947). Bartlett verilerin çok değişkenli normal dağılımdan gelip gelmediğini belirlemede kullanılır. Bartlett test sonucunda anlamlılık 0,000 bulunmuştur. Bu değer verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiği göstermekte ve faktör analizinin kullanılmasının

uygunluğunu ortaya çıkarmaktadır. KMO ve Bartlett Testi bulguları Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 2:Toplam Varyans

Bileşen	İlk Özdeğerler			Karesi Alınmış Yüklemelerin Çıkartılmış Toplamları		
	Toplam	Varyans %	Kümülatif %	Toplam	Varyans %	Kümülatif %
1	18,336	37,420	37,420	18,336	37,420	37,420
2	5,501	11,226	48,646	5,501	11,226	48,646
3	4,354	8,886	57,532	4,354	8,886	57,532
4	2,194	4,479	62,010	2,194	4,479	62,010
5	1,820	3,715	65,725	1,820	3,715	65,725
6	1,451	2,961	68,686	1,451	2,961	68,686
7	1,363	2,782	71,469	1,363	2,782	71,469
8	1,180	2,408	**73,877**	1,180	2,408	**73,877**

Tablo 2 incelendiğinde; açıklanan toplam varyans, dönüşümden önceki ve sonraki özdeğerleri vermekte ve sekiz faktörün çıktığını göstermektedir. İlk faktör toplam varyansın %37,420'sini, ikinci faktör %11,226'sını, üçüncü faktör %8,886'sını, dördüncü faktör %4,479'unü, beşinci faktör %3,715'ini, altıncı faktör %2,961'inü, yedinci faktör %2,782'sini, sekizinci faktör ise %2,408'ini açıklamaktadır. Özdeğerlerin açıkladıkları birikimli varyans miktarı, toplam varyansın %73,877'sidir. Bu değerin çok düşük olmaması istenir. Çünkü açıklanan varyansın düşüklüğü o ölçekle elde edilen bilginin de o denli az olduğu anlamına gelir.

Öz değer yöntemi kullanılarak bulunan faktörlerin değişkenler bazında ilişkileri sekiz temel değişken altında gruplanmıştır. Bu değişkenlerin dönüşümlü faktör yükleri Tablo 3'te gösterildiği şekildedir.

Tablo 3: Dönüşümlü Faktör Yükleri

									Alfa
1. Kyk Ortaklarının Gelecekte Beklediği Performans	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**0,949**
KYK üyeliğimle ilgili tüm sonuçlardan tatmin olmaktayım	,817								
KYK beklentilerimi tamamıyla karşılamaktadır	,805								

Farklı alternatiflerim olsa bile KYK ortağı kalmayı tercih ederim	,794								
KYK ile yaptığım müzakerelerin tamamında anlaşmaya vardım	,769								
KYK' nın verdiği konut yapım hizmetinde devamlı bir gelişme vardır	,743								
KYK' ya ortaklığım konut açısından karlı bir alışveriş yapmamı sağladı	,727								
KYK' ya ortaklığım tasarrufumu artırdı	,660								
2. Kyk'ya Bağlılık									**0,918**
Kendimi KYK nın bir parçası olarak görüyorum		,807							
KYK' nın bir parçası olmaktan mutluyum		,770							
KYK' nin toplumdaki rolünü gerçekten önemsiyorum		,692							
KYK' nın iyi bir savunucusuyum		,664							
KYK' ya gönülden bağlıyım		,660							
Başkalarına KYK' nın bir ortağı olduğumu söylemekten gurur duyuyorum		,608							
3. Kyk'nın Pazarlama Faaliyetleri									**0,857**
Gelecekte KYK ile daha çok iş yapmayı umuyorum			,770						
KYK bölgemizdeki en iyi konut üretim ve pazarlama organizasyonudur			,659						
KYK yönetimine konutumun pazarlamasını devretmekten dolayı mutluyum			,586						
Ortaklık hissemin pazarlamasını KYK yönetimine devretmeyi düşünüyorum			,558						
KYK yöneticileri yüksek düzeyde kooperatif bilgisine sahiptirler			,498						

4. Kyk İşlemlerine Güven									**0,650**
Konutumun yasal işlemlerini KYK benden daha iyi takip eder				,632					
Konutumun KYK tarafından denetlenmesi, kendi kontrolüm altında olmasından daha iyidir				,585					
5. Kyk Yöneticilerine Güven									**0,926**
KYK yönetimine büyük güvenim var					,891				
İçimden gelen bir ses, KYK yöneticilerine güvenebileceğimi söylüyor					,888				
KYK yöneticilerine güvenebileceğim hissine sahibim					,882				
KYK yönetimi dürüst ve güvenilirdir					,881				
İçimden öyle geliyor ki KYK yöneticileri güvenilirdir					,869				
KYK yönetimi söz verdiğini yapmaktadır					,856				
İçimden KYK yöneticilerine güvenmek geliyor					,816				
KYK yöneticilerinin güvenirliliği hususunda hüküm verdiğim zaman tarafsız davranırım					,741				
KYK yöneticileri piyasada güvenilir olarak bilinmektedir					,662				
KYK yöneticilerinin güvenirliğine sağduyum ile karar veririm					,652				
6. Kyk Ortaklarına Güven									**0,867**
KYK' nın ortaklarının güvenirliğini değerlendirirken gerçekçi kriterleri göz önünde bulundururum						,820			
İçimden KYK' nın ortaklarına güvenmek geliyor						,804			
KYK' nın ortaklarına güvenebileceğim hissine sahibim						,794			

KYK ortakları dürüst ve güvenlidir						,774			
KYK' nın ortaklarının güvenirliliği hususunda hüküm verirken tarafsız davranırım						,742			
KYK ortaklarına büyük güvenim var						,740			
KYK' nın ortakları piyasada güvenilir olarak bilinmektedir						,693			
KYK ortaklarının güvenirliliğine sağduyuma ile karar veririm						,614			
7. Kyk Faaliyetlerinin Önemi									**0,680**
Bölgenizde fikir alabileceğiniz bir KYK uzmanın bulunması							,789		
KYK yönetim kurulunda bölgenizden bir temsilci bulunması							,726		
KYK' nın yılsonunda kendisiyle ilgili bilânçosunu vermesi							,690		
KYK' nın dergi, broşür vb. yollarla sizi bilgilendirmesi							,553		
8. Kyk Ortaklarının Elde Ettiği Performans									**0,946**
KYK beklentilerimi tamamıyla karşılamaktadır								,899	
KYK' ya ortaklığım konut açısından karlı bir alışveriş yapmamı sağladı								,898	
KYK üyeliğimle ilgili tüm sonuçlardan tatmin olmaktayım								,889	
KYK ile yaptığım müzakerelerin tamamında anlaşmaya vardım								,880	
Farklı alternatiflerim olsa bile KYK ortağı kalmayı tercih ederim								,869	
KYK' nın verdiği konut yapım hizmetinde devamlı bir gelişme vardır								,865	
KYK' ya ortaklığım tasarrufumu artırdı								,849	

Güvenirlilik Analizi

Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirliğinin test edilmesinde Alfa katsayısından (Cranbach Alfa) yararlanılmıştır. Araştırmada uygulanan ölçeğinin güvenirlik analizi sonrasında alfa değeri, α=0,949 tespit edilmiştir. Bu hesaplama sonrası ortaya çıkan değer, ölçeğin yüksek iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 4: Güvenirlik Katsayısı

Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
,949	49

Anketteki soruların güvenilirlik analizi sonucunda alfa katsayıları incelendiğinde "Kyk Faaliyetlerinin Önemi" ve "Kyk İşlemlerine Güven" ile ilgili soruların güvenilirlik katsayısının α=0,80'den küçük olduğu (α=0,650, α=0,680) görülmektedir. Bu değişkenler oldukça güvenilirdir (0,60<α<0,80). Anketteki diğer değişkenler ise yüksek güvenirliğe sahiptir.

Korelasyon Analizi

Pearson korelasyon katsayısı (r), iki değişkenin doğrusal ilişkisinin derecesinin ölçümünde kullanılır.(Akgül ve Çevik,2005,s.356)

Araştırmadaki bağımlı değişken (Kyk Ortaklarının Gelecekte Beklediği Performans) ve bağımsız değişkenler (Kyk yöneticilerine güven, Kyk ortaklarına güven, Kyk işlemlerine güven) arasındaki korelasyon analizine (Pearson korelasyon) ilişkin sonuçlar aşağıda Tablo 5'teki gibidir.

Tablo 5: Korelasyon Tablosu

		1	2	3	4
1	Pearson Correlation	1			
	Sig. (2-tailed)				
	N	379			
2	Pearson Correlation	,486**	1		
	Sig. (2-tailed)	,000			
	N	379	379		
3	Pearson Correlation	,592**	,465**	1	
	Sig. (2-tailed)	,000	,000		
	N	379	379	379	
4	Pearson Correlation	,836**	,435**	,538**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	
	N	379	379	379	379

**0,01 seviyesinde anlamlı, (Çift yönlü)

1- Kyk Yöneticilerine Güven, **2-** Ortaklara Güven, **3-** Kooperatif İşlemlerine Güven, **4-** Ortakların Gelecekte Beklediği Performans

Tablo 5'e göre; Kyk yöneticilerine güven ile Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performans arasında pozitif yönlü, yüksek seviyede ve anlamlı bir ilişki vardır. Korelasyon katsayısı r=0,836'dir. (0.70<r<0.89 ise Güç:Yüksek)

Tablo 5'e göre; Kyk ortaklarına güven ile Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performans arasında pozitif yönlü, zayıf ve anlamlı bir ilişki vardır. Korelasyon Katsayısı r=0,435'dir. (0.26<r<0.49 ise Güç:Zayıf)

Kyk işlemlerine güven ile Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performans arasında pozitif yönlü, orta seviyede ve anlamlı bir ilişki vardır. Korelasyon katsayısı r=0,538>0,500'dür (0.50<r<0.69 ise Güç:Orta). Bu analize göre kyk ortaklarının gelecekte beklediği performans, örgütsel güvene bağlıdır. Ortakların örgütsel güveni arttıkça, gelecekte bekledikleri performans da artmaktadır.

Kyk İşlemlerine Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performansa Yönelik Regresyon Analizi

Araştırmanın **H1** hipotezinde; Kyk işlemlerine güvenin, ortakların gelecekte beklediği performansı etkilediği öne sürülmektedir.

Tablo 6: Kyk İşlemlerine Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans İlişki Tablosu (ANOVA[b])

		Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.
1	Regresyon	4755,860	1	4755,860	153,283	,000[a]
	Hata	11697,080	377	31,027		
	Toplam	16452,939	378			
a. Tahmin Değişkenleri: (Sabit), Kyk işlemlerine güven						
b. Bağımlı Değişken: Ortakların gelecekte beklediği performans						

Kyk işlemlerine güven ile ortakların gelecekte beklediği performans arasındaki ilişkiyi inceleyen çoklu doğrusal regresyon modelinin istatistiksel anlamda geçerli olabilmesi için, **ANOVA[b]** tablosunda yer alan F'nin istatistiksel anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük (Sig.<0.05) olması gerekmektedir. Tablo 6'da F'nin istatistiksel anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük (Sig.=0,000<0.05) olduğu görülmekte, regresyon modelinin tesadüfi olmadığı anlaşılmaktadır.

Kyk işlemlerine güvenin, ortakların gelecekte beklediği performansa etkisini belirlemek üzere oluşturulan Model Özeti Tablo 7'de verilmiştir.

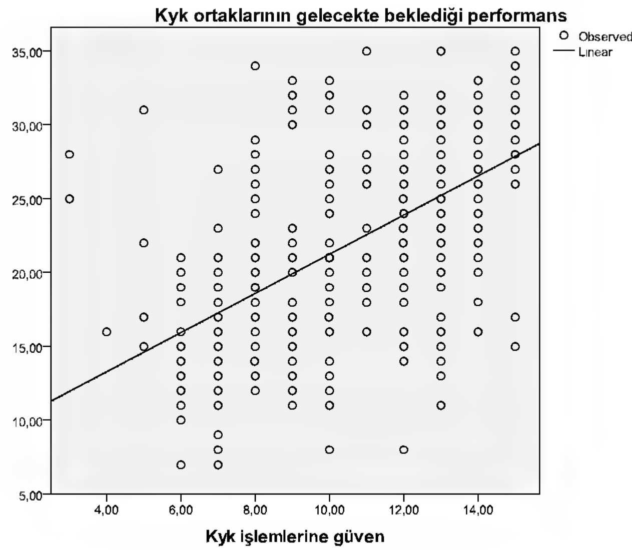
Tablo 7: Kyk İşlemlerine Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans Özet Tablosu (Model Summary)

R	R Kare	Düzeltilmiş R Kare	Std. Hata
,538[a]	,289	,287	5,57016
a. Kestiriciler: (Sabit), Kyk İşlemlerine Güven			

R Kare, bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni ne kadar açıkladığını gösterir. Örneklem R Kare 0,289 olmasından dolayı, "kyk işlemlerine güven" ile "ortakların gelecekte beklediği performans" değişkenleri arasında düşük seviyede doğrusal bir ilişki vardır. Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performanstaki değişimin %29'unu Kyk işlemlerine güven değişkeni açıklamaktadır.

Düzeltilmiş R Kare, modelin genellenebilirliğini göstermektedir. Buna göre, model örneklem yerine araştırmanın evreninden üretilmiş olsaydı toplam varyansın yine %29'unu açıklayacaktı.

Şekil 2'de Model özetinde bulunan doğrusal ilişkinin grafiksel gösterimi yer almaktadır. Şekilde ilişkinin dağınıklığı dikkat çekmektedir.

Şekil 2: H1 Regresyon Doğrusu

Şekil 2'ye göre eğim pozitiftir. Bu duruma göre bağımsız değişkende artış olduğunda, bağımlı değişkende de artış olacağını ifade eder. Eğimin hafif yatık olması, bağımsız değişkende büyük bir artışın bağımlı değişkende daha küçük bir artışa sebep olacağı anlamına gelmektedir.

Aşağıda çoklu regresyon modelinin katsayı tablosu verilmiştir. Bağımsız değişkenlerin etkisini değerlendirmek için bu tabloya bakılır.

Tablo 8: Kyk İşlemlerine Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans Katsayı Tablosu (Coefficients[a])

		Standart Olmayan Katsayılar		Standart Katsayılar	t	Sig.
		B	Std. Hata	Beta		
1	(Sabit)	7,972	1,184		6,735	,000
	Kyk İşlemlerine Güven	1,326	,107	,538	12,381	,000
a. Bağımlı Değişken: Ortakların gelecekte beklediği performans						

Katsayı tablosuna göre; Kyk işlemlerine güven ile Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performans arasında pozitif bir ilişki vardır. Ortakların Kyk işlemlerine olan güvenleri artarken, gelecekte bekledikleri performans da artmaktadır. Kyk işlemlerine güven değişkeni, 0.05 önemlilik seviyesinde regresyona önemli bir katkıda bulunmaktadır (P=0.0005).

Kyk Yöneticilerine Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performansa Yönelik Regresyon Analizi

Araştırmanın H2 hipotezinde; kyk yöneticilerine güvenin, ortakların gelecekte beklediği performansı etkilediği öne sürülmektedir.

Tablo 9: Kyk Yöneticilerine Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans İlişki Tablosu (ANOVA[b])

		Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.
1	Regresyon	11504,669	1	11504,669	876,521	,000[a]
	Hata	4948,270	377	13,125		
	Toplam	16452,939	378			
a. Tahmin Değişkenleri: (Sabit), Yöneticilere güven						
b. Bağımlı Değişken: Ortakların gelecekte beklediği performans						

Kyk yöneticilerine güven ile ortakların gelecekte beklediği performans arasındaki ilişkiyi inceleyen çoklu doğrusal regresyon modelinin istatistiksel anlamda geçerli olabilmesi için, **ANOVA[b]** tablosunda yer alan F'nin istatistiksel anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük (Sig.<0.05) olması gerekmektedir. Tablo 9'da F'nin istatistiksel anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük (Sig.=0,000<0.05) olduğu görülmekte, regresyon modelinin tesadüfî olmadığı anlaşılmaktadır.

Kyk yöneticilerine güvenin, ortakların gelecekte beklediği performansa etkisini belirlemek üzere oluşturulan Model Özeti Tablo 10'de verilmiştir.

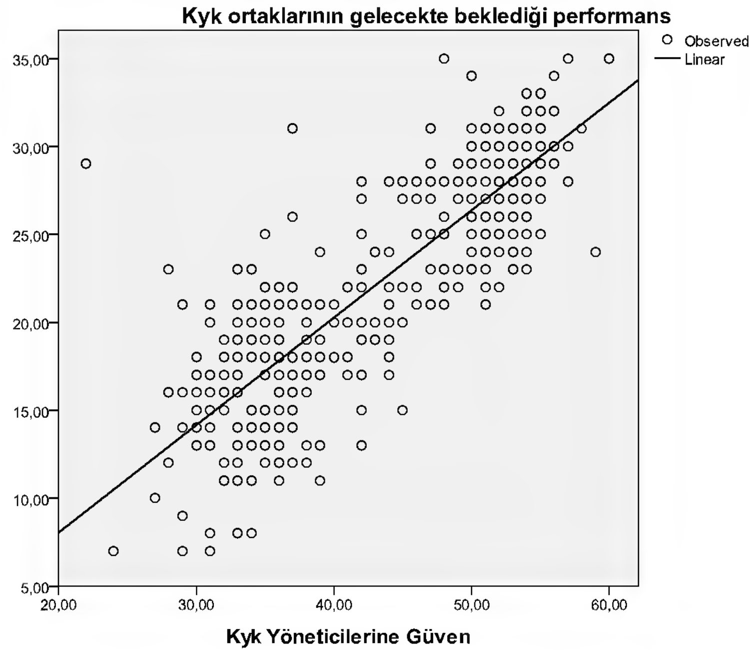
Tablo 10: Kyk Yöneticilerine Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans Özet Tablosu (Model Summary)

R	R Kare	Düzeltilmiş R Kare	Std. Hata
,836[a]	,699	,698	3,62290
a. Kestiriciler: (Sabit), Yöneticilere Güven			

R Kare, bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni ne kadar açıkladığını gösterir. Örneklem R Kare 0,699 olmasından dolayı, "kyk yöneticilerine güven" ile "ortakların gelecekte beklediği performans" değişkenleri arasında kuvvetli ve doğrusal bir ilişki vardır. Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performanstaki değişimin %70'ini kyk yöneticilerine güven değişkeni açıklamaktadır.

Düzeltilmiş R Kare, modelin genellenebilirliğini göstermektedir. Buna göre, model örneklem yerine araştırmanın evreninden üretilmiş olsaydı toplam varyansın yine %70'ini açıklayacaktı.

Şekil 3'te Model özetinde bulunan doğrusal ilişkinin grafiksel gösterimi yer almaktadır.

Şekil 3: H2 Regresyon Doğrusu

Şekil 3'e göre eğim pozitif ve diktir. Bu duruma göre bağımsız değişkende artış olduğunda, bağımlı değişkende de artış olacağını ifade eder. Eğimin dik olması, bağımsız değişkende küçük bir artışın bağımlı değişkende daha büyük bir artışa sebep olacağı anlamına gelmektedir.

Aşağıda çoklu regresyon modelinin katsayı tablosu verilmiştir. Bağımsız değişkenlerin etkisini değerlendirmek için bu tabloya bakılır.

Tablo 11: Kyk Yöneticilerine Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans Katsayı Tablosu (Coefficients[a])

		Standart Olmayan Katsayılar		Standart Katsayılar	t	Sig.
		B	Std. Hata	Beta		
1	(Sabit)	-4,185	,910		-4,598	,000
	Kyk Yöneticilerine Güven	**,611**	,021	,836	29,606	,000
a. Bağımlı Değişken: Ortakların gelecekte beklediği performans						

Katsayı tablosuna göre; Kyk yöneticilerine güven ile Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performans arasında pozitif bir ilişki vardır. Ortakların, Kyk yöneticilerine olan güvenleri artarken, gelecekte bekledikleri performans da artmaktadır. Kyk yöneticilerine güven değişkeni, 0.05 önemlilik seviyesinde regresyona önemli bir katkıda bulunmaktadır (P=0.0005).

Kyk Ortaklarına Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performansa Yönelik Regresyon Analizi

Araştırmanın **H3** hipotezinde; kyk ortaklarının birbirine olan güveninin, ortakların gelecekte beklediği performansı etkilediği öne sürülmektedir.

Tablo 12: Kyk Ortaklarına Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans İlişki Tablosu (ANOVA[b])

		Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	Sig.
1	Regresyon	3112,094	1	3112,094	87,945	,000[a]
	Hata	13340,845	377	35,387		
	Toplam	16452,939	378			
a. Tahmin Değişkenleri: (Sabit), Ortaklara güven						
b. Bağımlı Değişken: Ortakların gelecekte beklediği performans						

Kyk ortaklarına güven ile ortakların gelecekte beklediği performans arasındaki ilişkiyi inceleyen çoklu doğrusal regresyon modelinin istatistiksel anlamda geçerli olabilmesi için, **ANOVA[b]** tablosunda yer alan F'nin istatistiksel anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük (Sig.<0.05) olması gerekmektedir. Tablo 12'de F'nin istatistiksel anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük (Sig.=0,000<0.05) olduğu görülmekte, regresyon modelinin tesadüfi olmadığı anlaşılmaktadır.

Kyk ortaklarına güvenin, ortakların gelecekte beklediği performansa etkisini belirlemek üzere oluşturulan Model Özeti Tablo 13'de verilmiştir.

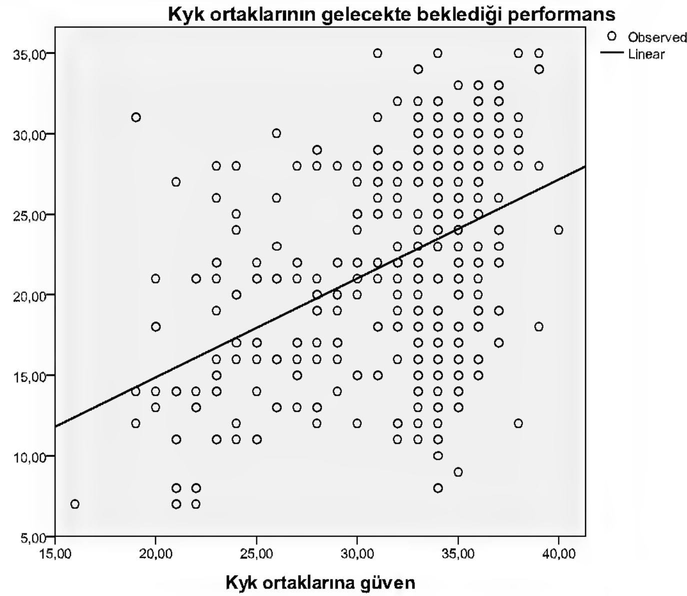
Tablo 13: Kyk Ortaklarına Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans Özet Tablosu (Model Summary)

R	R Kare	Düzeltilmiş R Kare	Std. Hata
,435[a]	,189	,187	5,94869
a. Kestiriciler: (Sabit), Ortaklara Güven			

R Kare, bağımsız değişkenin bağımlı değişkeni ne kadar açıkladığını gösterir. Örneklem R Kare 0,189 olmasından dolayı, "kyk ortaklarına güven" ile "ortakların gelecekte beklediği performans" değişkenleri arasında çok düşük ve doğrusal bir ilişki vardır. Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performanstaki değişimin %19'unu kyk ortaklarına güven değişkeni açıklamaktadır.

Düzeltilmiş R Kare, modelin genellenebilirliğini göstermektedir. Buna göre, model örneklem yerine araştırmanın evreninden üretilmiş olsaydı toplam varyansın yine %19'unu açıklayacaktı.

Şekil 4'de Model özetinde bulunan doğrusal ilişkinin grafiksel gösterimi yer almaktadır.

Şekil 4: H3 Regresyon Doğrusu

Şekil 4'e göre eğim pozitiftir. Bu duruma göre bağımsız değişkende artış olduğunda, bağımlı değişkende de artış olacağını ifade eder. Eğimin hafif yatık olması, bağımsız değişkende büyük bir artışın bağımlı değişkende daha küçük bir artışa sebep olacağı anlamına gelmektedir.

Aşağıda çoklu regresyon modelinin katsayı tablosu verilmiştir. Bağımsız değişkenlerin etkisini değerlendirmek için bu tabloya bakılır.

Tablo 14: Kyk Ortaklarına Güven ile Ortakların Gelecekte Beklediği Performans Katsayı Tablosu (Coefficients[a])

		Standart Olmayan Katsayılar		Standart Katsayılar	t	Sig.
		B	Std. Hata	Beta		
1	(Sabit)	-4,185	,910		-4,598	,000
	Kyk Ortaklarına Güven	**,611**	,021	,836	29,606	,000
a. Bağımlı Değişken: Ortakların gelecekte beklediği performans						

Katsayı tablosuna göre; Kyk ortaklarına güven ile Kyk ortaklarının gelecekte beklediği performans arasında pozitif bir ilişki vardır. Ortakların

birbirlerine olan güvenleri artarken, gelecekte bekledikleri performans da artmaktadır. Kyk ortaklarına güven değişkeni, 0.05 önemlilik seviyesinde regresyona önemli bir katkıda bulunmaktadır (P=0.0005).

Araştırma amacına uygun olarak oluşturulan 3 hipotez, korelasyon ve regresyon analizleri uygulanarak test edilmiştir. Bu analizler sonucunda elde edilen R Kare, anlamlılık ve hipotez değerlendirmesi Tablo 15'de gösterilmiştir.

Tablo 15: Hipotez Test Sonuçları

Hipotezler	***R^2***	***Sig.***	***Sonuç***
H1: Konut yapı kooperatifi işlemlerine güven, ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır.	,289	,000	Kabul Edildi
H2: Konut yapı kooperatifi yöneticilerine güven, ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır.	,699	,000	Kabul Edildi
H3: Konut yapı kooperatifi ortaklarının birbirilerine olan güveni, ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır.	,189	,000	Kabul Edildi

SONUÇ VE ÖNERİLER

Konut yapı kooperatiflerinde örgütsel güvenin ortakların gelecekte beklediği performansa etkisine yönelik bir araştırma konulu araştırmamızın amacı; konut yapı kooperatifi yöneticilerine güven, konut yapı kooperatifi ortaklarına güven ve konut yapı kooperatifi işlemlerine güven ile ortakların kooperatiften gelecekte beklediği performans arasındaki ilişkileri incelemektir.

Araştırmanın birinci hipotezi "**H1**; Konut yapı kooperatifi işlemlerine güven ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır" kabul edilmiştir. Konut yapı kooperatifi işlemlerine güven ile ortakların gelecekte beklediği performans arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Yapılan analizlere göre ortakların kooperatif işlemlerine güven duymaları, gelecekte bekledikleri performansta %29'luk bir değişimi açıklamaktadır.

İkinci hipotez "**H2**; Konut yapı kooperatifi yöneticilerine güven ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır" kabul edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre konut yapı kooperatifi yöneticilerine güven ile ortakların gelecekte beklediği performans arasında yüksek seviyede, pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu değişkenlerden konut yapı kooperatifi yöneticilerine güven, ortakların gelecekte beklediği performanstaki değişimin %70'lik bir bölümünü açıklamaktadır. Bu orana göre örgütsel güven içerisinde ortakların gelecekte beklediği performansa en çok etkiyi yöneticilere güven yapmaktadır. Konut yapı kooperatiflerinde son dönemlerde çıkan olumsuz tablolar göz önüne alındığında değişim yönünün negatif olmasının kooperatif örgüt için ne kadar tehlikeli olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmanın son hipotezi "**H3**; Konut yapı kooperatifi ortaklarının birbirlerine olan güveni ortakların gelecekte beklediği performansı arttırır" kabul edilmiştir. Analizlere göre ortaklara güven ile ortakların gelecekte beklediği performans arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Ancak bu ilişkinin seviyesi çok düşüktür. Ortakların birbirlerine olan güveni, gelecekte bekledikleri performanstaki değişimin %19'unun ifade etmektedir. Bu oran oldukça düşüktür. Değişkenler arasında etkiden söz edilebilir ancak yoğunluk söz konusu değildir.

Araştırma sonuçlarına örgütsel güven ile ortakların gelecekte beklediği performans arasında anlamlı bir ilişki vardır. Tüm örgütsel güven düzeyleri, ortakların gelecekte beklediği performansı etkilemektedir. Elde edilen bulgulara göre ortakların gelecekte beklediği performanstaki değişimi en çok konut yapı kooperatifi yöneticilerine güven, en az da konut yapı kooperatifi ortaklarına güven değişkenlerinin açıkladığı sonucuna varılmıştır.

Kooperatif örgütlerde ortakları örgüte bağlayan temel etken kooperatif etki, diğer bir ifadeyle ortağın kooperatiften beklentileridir. Konut yapı kooperatifi inşaatlarında yaşanabilecek olası aksaklıklar, inşaatın durması, gecikmesi, kalitesiz malzeme kullanımı, eksik bilgilendirme, yönetimde usulsüzlük vb. tüm güven zedeleyici faktörlerin ortaklık süreci içerisinde ortağın beklentilerine etki etmesi kaçınılmazdır. Böyle bir durumda, kooperatif örgüt içerisinde güvensiz bir ortamın oluşması, ortakların kooperatifle olan güven bağlarının zayıflamasına, geleceğe yönelik beklentilerinin azalarak tükenmesine, dolayısıyla da ortakların kooperatiften kopmalarına sebep olacaktır. Kooperatiflerin tek finans kaynağının ortaklar olduğu düşünüldüğünde, kooperatifte gerçekleşebilecek ortak kayıpları büyük maddi sorunlar yaratacak ve kooperatifin devamlılığını tehlikeye sokacaktır. Ayrıca bu kooperatiflerde yaşanabilecek güvensizlik ortamı örgüt itibarına da zarar verecektir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, yöneticilere güvenin ortakların gelecekteki beklentilerine önemli düzeyde etki ettiği sonucuna varılmıştır. Bu sonuca göre, ortakların güven ihtiyaçlarının karşılanarak örgütle bağlarının devamlılığı sağlanmalı ve örgütün yaşamına devam etmesi için güven hedefli stratejiler izlenmelidir. Bunun için de kooperatiflerde ortakların güven ihtiyaçları daha fazla dikkate alınmalı, yöneticiler ortaklara karşı şeffaf olmalı, adaletsiz davranışlardan kaçınmalı, ortaklara güven duymalarını sağlayacak gelişmeleri en hızlı şekilde ve görsel olarak ifade etmeli, aralıklarla bilgilendirici toplantılar düzenlemeli, mevcut zaman dilimi içerisinde gösterilecek performans ile ortakların geleceğe yönelik beklentilerinin pozitif yönde olması sağlanmalıdır.

Çalışmada, kooperatiflerde örgütsel güvenin ortakların gelecekte beklediği performansa etkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışmadan elde edilen veri ve bulguların literatüre katkı sağlayacağı ve kooperatiflerde örgütsel güven esaslı yönetim stratejilerinin uygulanmasında yol gösterici nitelikte olabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Akgül, Aziz ve Osman Çevik (2005), İstatistiksel Analiz Teknikleri, 2. Basım, Emek Yayınları, Ankara.

Arslan, Mehmet Metin, (2009), Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Öğretmenlerinin Örgütsel Güven Algıları, **Eğitimde Kuram ve Uygulama**, Cilt.5, Sayı.2.

Asunakutlu, Tuncer, (2002), Örgütsel Güvenin Oluşturulmasına İlişkin Unsurlar ve Bir Değerlendirme, **Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,** Sayı.9.

Börü, Deniz, Güler İslamoğlu ve Melek Birsel, (2007), Güven: Bir Anket Geliştirme Çalışması, **Marmara Üniversitesi S.B.E. Öneri Dergisi**, Sayı.27.

Demircan, Nigar ve Adnan Ceylan, (2003), Örgütsel Güven Kavramı: Nedenleri ve Sonuçları, Celal Bayar Üniversitesi İ.İ.B.F. **Yönetim ve Ekonomi Dergisi**, Cilt.10, Sayı.2.

Ercan, Yılmaz, (2006), Okullarda Örgütsel Güven Düzeyinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 16, Konya.

Halis, Muhsin ve Abdülkadir Şenkal, (2009), **Türk İşletme Kültüründe Ortaklık ve Güven**, İstanbul Ticaret Odası Yayınları, İstanbul.

Halis, Muhsin, Abdülkadir Şenkal ve Oğuz Türkay, (2007), Türk İşletmelerinde Ortaklık ve Güven, **Journal of Azerbaijani Studies**, Cilt.10, Sayı.3.

Omarov, Azad, (2009), *Örgütsel Güven ve İş Doyumu: Özel Sektörde Bir Uygulama*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Özdaşlı, Kürşat ve Serkan Yücel, (2010), Yöneticiye Bağlılıkta Yöneticiye Güvenin Etkisi: Yapısal Eşitlik Modeli ile Bir Analiz, **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı.11.

Özen, Janset, (2003), Örgüte Duyulan Güvenin Anahtar Unsuru Olarak Örgütsel Adalet", **Sosyal Bilimlerde Güven**, Editör: Ferda Erdem, Vadi Yayınları, Ankara.

Soner, Polat ve Cevat Ceep, (2008), Ortaöğretim Öğretmenlerinin Örgütsel Adalet, Örgütsel Güven, Örgütsel Vatandaşlık Davranışlarına İlişkin Algıları, **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**, Sayı.54.